

УДК 378.147+ 004
ББК 74.58+32.97

І.А. Вяхк, Д.В. Вяхк
м. Вінниця, Україна

СТВОРЕННЯ ІНТЕРНЕТ-САЙТУ ЯК СПОСІБ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ВНЗ

Досить часто відзначається у студентів брак мотивації до вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням через нерозуміння ними мети навчання чи сфери застосування знань, умінь і навичок з іноземної мови, які їм пропонується засвоїти, у майбутньому професійному житті.

З такою ж проблемою стикаються і викладачі фундаментальних дисциплін, на що звертає увагу у своїй науковій праці В. Ключко. У зв'язку з цим науковець пропонує залучати студентів до процесу створення фрагментів навчаючих програм [1, с. 152-156].

Одним із засобів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів є сумісна діяльність викладача і студента, коли студент застосовує на практиці свої професійні знання і вміння. Що стосується мовної підготовки студентів, які опановують фах у сфері інформаційних технологій і комп'ютерної інженерії, створення Інтернет-сайту з іноземної мови є таким видом діяльності, який передбачає застосування умінь і навичок з іноземної мови у їхньому професійному середовищі.

Мета статті – дослідити психолого-педагогічні умови залучення студентів до створення Інтернет-сайту з метою формування іншомовної комунікативної компетентності.

Перед нами стоять наступні завдання: визначити психологічне підґрунтя досліджуваної діяльності, розробити технологію залучення студентів до створення Інтернет-сайту, вказати на пріоритети даного методу в плані формування іншомовної комунікативної компетентності.

Підґрунтям застосування методики залучення студентів до створення Інтернет-сайту з іноземної мови є теорія планомірного формування дій (П. Гальперін, Н. Талізін та ін.) та дослідження процесу запам'ятовування (П. Зінченко, А. Смирнов). Теорія планомірного формування дій відповідає специфіці навчання у ВНЗ.

За своєю формою й організацією дана діяльність вписується у метод проектів.

Метод проектів був розроблений американським педагогом У. Кілпатріком у 20-х роках ХХ століття як практична реалізація концепції інструменталізму Дж. Дьюї. Головна мета методу проектів – надати студентам можливості самостійного набуття знань у процесі вирішення практичних завдань чи проблем, які потребують інтеграції знань з різних предметних галузей. Викладачу в проекті відводиться роль координатора, експерта, додаткового джерела інформації.

Робота над груповим проектом полягає у розв'язанні комунікативних проблемних ситуацій, які відображають інтереси студентів, їхні потреби і мотиви вивчення іноземної мови.

Проекти, призначені для навчання мови, володіють як спільними для усіх проектів рисами, так і відмінними особливостями, серед яких наступне:

- використання мови у ситуаціях, максимально наближених до умов реального спілкування;
- акцент на самостійній роботі студентів (індивідуальній і груповій);
- вибір теми, яка викликає велику цікавість з боку студентів і безпосередньо пов'язана з умовами, в яких виконується проект;
- відбір мовного матеріалу, видів завдань і послідовності роботи залежно від теми і мети проекту;

– наочне представлення результату [2, с.21-24].

З точки зору ролей викладача і студентів картина досліджуваної діяльності виглядає наступним чином.

Під керівництвом викладача іноземної мови та викладача web-дизайну декілька груп студентів по 2 чоловіки беруть участь у створенні сайту або його фрагментів. Така робота має потужний мотиваційний потенціал до вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням. На початку діяльності роль викладача полягає у формулюванні завдання, поясненні основного призначення сайту. Далі студенти долучаються до обговорення ідеї, форми і змісту сайту. З усе більшим зануренням студентів у проектування створення сайту роль викладача перетворюється з суто ведучої на контролюючу і коригуючу, а часом і на підтримуючу. Головною рушійною силою поведінки студента стає мотив необхідності знань і умінь у професійній діяльності. У даній ситуації студент приміряє на себе майбутню роль фахівця, який виконує замовлення важливого клієнта (викладача) і, при цьому, хоче проявити свою професієність. З'являється мотив якісного виконання завдання. Таким чином діяльність студентів поступово перестає обумовлюватись лише зовнішніми чинниками близької перспективи (оцінка, залік), а стає наслідком внутрішніх стимулів.

У зазначеному виді роботи створюються близькі до ідеальних умови формування компетентностей як професійних, так і іншомовних комунікативних, а також цілої низки інших ключових компетентностей.

Опишемо характеристики та етапи проектної діяльності зі створення Інтернет-сайту студентами, які здобувають освіту у сфері інформаційних технологій, з метою формування іншомовної комунікативної компетентності.

Таблиця 1

«Створення сайту з іноземної мови» - опис проекту

Рівень володіння мовою	Середній, вище середнього, високий
Курс	2-3
Тривалість проекту	14 годин протягом 4 тижнів
Мета	Створення навчального сайту з іноземної мови, який буде містити електронну версію підручника, професійні та краєзнавчі статті, іншомовну музику, відео та аудіо файли, студентський та викладацький форуми, слугувати провідником по корисним інтернет-ресурсам, місцем презентації студентської творчості.
Місце проведення	Аудиторія. Комп'ютерний центр. Домашній ПК. Мережа Інтернет. Викладачу слід з самого початку переконатись, що студенти знають, що більша частина проекту вимагає додаткової позааудиторної роботи, і готові затратити на проект частину свого вільного часу.
Необхідне обладнання і матеріали	1. Принаймні 1 ноутбук в аудиторії для показу та обговорень проміжних результатів. 2. Персональні комп'ютери студентів для роботи над проектом вдома. 3. Доступ (швидкісний) до мережі Інтернет. 4. Носії інформації.
Попередня підготовка викладача	1. Проконсультуватись з викладачем з web-дизайну, домовитись про співпрацю 2. Переглянути існуючі навчальні сайти в Інтернеті, вибрати деякі як зразки для студентів 3. Написати рекомендації студентам для роботи поза аудиторією 4. Забезпечити студентів мовним матеріалом на кожне аудиторне обговорення: терміни, готові фрази для таких мовленнєвих функцій як спонукання, доведення, обурення, схвалення тощо
Попередня підготовка студентів	1. Якщо хтось із студентів раніше створював подібні сайти, їхній досвід буде корисним на стадії планування проекту. 2. Слід попросити студентів якомога більше спілкуватись іноземною мовою під час проекту, використовуючи при цьому різні засоби зв'язку. 3. Студенти мають домовитись і користуватись сумісними програмними та апаратними засобами.

Для того, щоб визначити на якому курсі можна залучати студентів до такої діяльності, ми проаналізували навчальні програми випускових кафедр зі спеціальностей «Комп'ютерні науки», «Комп'ютерна інженерія», «Програмна інженерія», «Безпека інформаційних і комунікаційних систем», «Управління інформаційною безпекою» Вінницького національного технічного університету з метою визначення базової інваріантної складової циклу загально-професійних і професійно-орієнтованих дисциплін.

Таблиця 2

Базова інваріантна складова циклу загально-професійних і професійно-орієнтованих дисциплін

Назва дисципліни	курс
Програмування	I
Системне програмування Комп'ютерна електроніка Основи науково-дослідної роботи Основи захисту інформації	II
Безпека життєдіяльності Цифрові ЕОМ Основи метрології, стандартизації та виміральної техніки Основи науково-дослідної роботи	III
Мережі ЕОМ Цифрові ЕОМ	IV

Як видно з Таблиці 1 і Таблиці 2, проект розрахований на студентів 2-3 курсів.

Продуктом проекту буде сайт, який призначений для подальшого обслуговування і використання студентами у самостійній і позааудиторній роботі при вивченні іноземної мови професійного спрямування.

Аудиторний час рекомендується використовувати для диспутів про ключові запитання проекту, наприклад, таких: чи доцільна обов'язкова реєстрація користувачів на сайті?, чи потрібно висвітлювати на сайті результати навчальних досягнень студентів? Як показує практика, подібні запитання відзначаються особливою актуальністю. Вони викликають бурю емоцій під час обговорення. Така атмосфера є підходящою для формування соціолінгвістичної та стратегічної складових ІКК. Викладач має забезпечити студентів мовними засобами, необхідними для реалізації інформаційної, спонукальної та емоційно-оціночної функцій спілкування.

Позааудиторний час присвячується обговоренню менш важливих питань, так званих «робочих моментів». Тут у пригоді стають електронна пошта та програми миттєвих повідомлень (ICQ, Quip, etc.), які дають можливість вправлятися у письмі іноземною мовою [3, с.48-58].

Загалом, під час створення Інтернет-сайту студенти вправляються у таких видах мовлення:

- читанні іноземною мовою навчальних сайтів, текстів професійного та краєзнавчого характеру, заголовків статей, повідомлень тощо;
- письмі іноземною мовою назв розділів сайту, коментарів, власних статей, повідомлень, листів тощо;
- аудіюванні пісень, діалогів, відеороликів іноземною мовою, які вони підбирають і додають до змісту сайту;
- говорінні під час обговорення спільного проекту аудиторно чи позааудиторно.

Для формування всіх компонентів іншомовної комунікативної компетентності є необхідними етапи обговорення в ході створення чи редагування сайту. Відповідальність за

спонування до обговорення саме іноземною мовою лежить на викладачеві. При чому, це стосується комунікацій не лише у режимі студент-викладач, але й студент-студент. Завдання викладача – передбачити мовні засоби, які будуть затребувані студентами у цій діяльності, і забезпечувати ними студентів під час роботи над проектом. Форма спільної діяльності, результатом якої є публічний продукт, є прекрасним стимулом до подолання психологічного бар'єру при говорінні іноземною мовою. Включаються компенсаторні механізми побудови висловлювання і розуміння змісту обговорюваного питання.

Таким чином, метод залучення студентів до створення Інтернет-сайту дійсно активізує навчально-пізнавальну діяльність студентів, які здобувають фах у сфері інформаційних технологій і комп'ютерної інженерії, оскільки ґрунтується на теорії планомірного формування дій. Даний проект формує у студентів готовність застосовувати знання, вміння і навички з іноземної мови у їхній професійній діяльності, що є основою формування іншомовної комунікативної компетентності. Даний спосіб активізації навчально-пізнавальної діяльності вимагає розробки детальної технології і є ефективним і при подальшій підтримці сайту та оновленні його змісту.

Література:

1. Клочко В. І. Нові інформаційні технології навчання математики в технічній вищій школі. / Дис. ... док. пед. наук. 13.00.02 Вінниця. ВНТУ, 1998. – 396 с.
2. Полат Е.С. Метод проектов на уроках иностранного языка // Иностранные языки в школе. – 2000. – № 2, 3. – С.21-24
3. Вяхк І. А. Аналіз можливостей програм-месенджерів для застосування у дистанційному навчанні іноземних мов. // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини / Гол. ред.: Мартинюк М. Т. – Умань: СПД Жовтий, 2008. – Ч.3 – С.48-58.

В статті представлена технологія залучення студентів до створення Інтернет-сайту з метою формування іншомовної комунікативної компетентності. Вказана технологія призначена для навчання іноземної мови професійного спрямування у технічних ВНЗ.

Ключові слова: Інтернет-сайт, іншомовна комунікативна компетентність, технологія, проект, інформаційні технології, професійна діяльність, іноземна мова професійного спрямування

В статье представлена технология привлечения студентов к созданию Интернет-сайта с целью формирования иноязычной коммуникативной компетентности. Данная технология предназначена для обучения иностранному языку профессиональной направленности в технических вузах.

The article submits a practice of involving students in creating an Internet site for the purpose of forming the foreign language communicative competence. The given practice is assigned for teaching a foreign language for specific purpose in technical universities.